

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง (sample size)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบน (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (mean of sum of squares)
$p^* \leq .05$	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
$p^{**} \leq .01$	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
$p^{***} \leq .001$	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ต่อ

เดือน และสถานภาพการเป็นผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยการหาความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบ่งเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการเป็นผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n = 330คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	160	48.50
หญิง	170	51.50
อายุ		
1. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3		
ต่ำกว่า 15 ปี	108	32.70
15 ปีขึ้นไป	42	12.70

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 330คน)	ร้อยละ
2. ผู้ปกครองของนักเรียน		
ต่ำกว่า 30 ปี	16	4.80
30 – 40ปี	106	32.10
มากกว่า 40 ปี	58	17.60
สถานภาพในการปฏิบัติหน้าที่		
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3	150	45.50
ผู้ปกครองนักเรียน	180	54.50
ระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง		
1. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	64	19.40
มัธยมศึกษาปีที่ 2	43	13.00
มัธยมศึกษาปีที่ 3	43	13.00
2. ผู้ปกครองของนักเรียน		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	124	37.50
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	53	16.10
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.90
อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการหรือ รัฐวิสาหกิจ	26	14.44
พนักงานบริษัท	44	24.44
ค้าขายหรือธุรกิจการส่วนตัว	49	27.23
เกษตรกรรวม	38	21.11
รับจ้างทั่วไป	23	12.78
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 6,000 บาท	215	65.20
6,000-10,000 บาท	63	19.10
10,001-20,000 บาท	42	12.70
มากกว่า 20,000 บาท	10	3.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 330คน)	ร้อยละ
สถานภาพการเป็นผู้ปกครอง		
บิดา-มารดา	131	72.77
ญาติ	37	20.56
ผู้อุปการะ	12	6.67

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.50 มีอายุต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.70 เป็นผู้ปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.50 การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.30 ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นค้าขายหรือธุรกิจ การส่วนตัว นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.22 มีรายได้น้อยกว่า 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.20 และเป็นบิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 72.77

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การ สอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การ
สอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้าน
การจัดสื่อการสอน ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการเป็น
แบบอย่าง โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด
ไว้ แสดงดังตาราง 3 - 8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	4.19	0.74	มาก
2. ผู้เรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม	3.85	0.74	มาก
3. การดำเนินการสอนในรายวิชาของพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2544	3.92	0.77	มาก
4. ผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา	3.82	0.82	มาก
5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.88	0.79	มาก
6. ผู้เรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์	3.87	0.79	มาก
7. ผู้เรียนเป็นผู้มีความศรัทธาความยึดมั่นในศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ	3.74	0.83	มาก
8. ผู้เรียนมีจิตสำนึก กิริยา มารยาท สุภาพเรียบร้อยตามประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม	4.08	0.79	มาก
9. ผู้เรียนมีความคิดกว้างไกล ใฝ่รู้ใฝ่เรียนรักการอ่านแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	3.88	0.74	มาก
10. ผู้เรียนนำความรู้ ประสบการณ์รวมทั้งสติปัญญาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของตนเองในสังคม	3.72	0.78	มาก
รวม	3.90	0.42	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3

อันดับแรก ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.74) ผู้เรียนมีจิตสำนึก กิริยา มารยาท สุภาพเรียบร้อย ตามประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) และการดำเนินการสอนในรายวิชาของพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2544 ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนนำความรู้ ประสบการณ์รวมทั้งสติปัญญาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของตนเองในสังคม ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.78)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดสื่อการสอน

ด้านการจัดสื่อการสอน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้สอนนำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้เต็มประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน	3.81	0.77	มาก
2. ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสื่อการเรียนการสอน	3.84	0.78	มาก
3. การสอนวิชาพระพุทธศาสนามี การใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย	3.79	0.77	มาก
4. มีการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาประกอบการสอน	3.80	0.85	มาก
5. สื่อวิชาพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่เร้าให้นักเรียนสนใจในการเรียน	3.79	0.75	มาก
6. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.77	0.80	มาก
7. มีการใช้นิทานชาดกเข้ามาประกอบในการเรียนการสอนเป็นองค์ความรู้ใหม่ๆ	3.80	0.81	มาก
8. การใช้สื่อเป็นการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนใช้สื่อสารที่ดีมีความคาดหวังด้านการศึกษาและทางวัฒนธรรมอันดีงาม	3.88	0.79	มาก
รวม	3.81	0.43	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดสื่อการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้สื่อเป็นการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนใช้สื่อสารที่ดีมีความคาดหวังด้านการศึกษาและทาง วัฒนธรรมอันดีงาม ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.79) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.78) และผู้สอนนำสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้เต็มประสิทธิภาพให้แก่ ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่องจากการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.80)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่ มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการ อบรมสั่งสอน

ด้านการอบรมสั่งสอน	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดการพัฒนา ด้านความรู้ทักษะที่ดี	3.82	0.76	มาก
2. พฤติกรรมการอบรมสั่งสอนของครูผู้สอนจากสิ่งที่มี ชีวิตไปหาสิ่งที่ไม่มีชีวิต	3.87	0.85	มาก
3. การเสริม ให้กำลังใจแก่นักเรียนแต่ละคน	3.80	0.75	มาก
4. การทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน	3.79	0.73	มาก
5. ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	3.75	0.82	มาก
6. ไม่ควรสอนด้วยการให้จดจำแต่สอนด้วยการให้ เหตุผล	4.04	0.81	มาก
7. การอภิปรายกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเกิดปัญญา รู้เท่า ทันต่อเหตุการณ์	3.90	0.78	มาก
รวม	3.85	0.45	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการอบรมสั่งสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.82) การอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเกิดปัญญารู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.78) และพฤติกรรม การอบรมสั่งสอนของครูผู้สอนจากสิ่งที่มีชีวิตไปหาสิ่งที่ไม่มีชีวิต ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ไม่ควรสอนด้วยการให้จดจำแต่สอนด้วยการให้ เหตุผล ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.81)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการ พัฒนาคุณภาพชีวิต

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. พระพุทธศาสนามุ่งเน้นการพัฒนาที่จิตใจของ มนุษย์เป็นหลักภายในออกไปสู่ภายนอก	3.85	0.78	มาก
2. พระสงฆ์ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนและนักเรียนมี ความรู้ความเข้าใจตนเองมากขึ้น	3.85	0.78	มาก
3. นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีชีวิต สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ	3.82	0.75	มาก
4. สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข	3.75	0.80	มาก
5. ชีวิตของผู้เรียนแต่ละบุคคลที่ได้มีการพัฒนาให้ถูก ทิศทาง	3.79	0.75	มาก
6. เป็นครอบครัวที่มีพ่อแม่รักใคร่และเอาใจใส่อย่าง ต่อเนื่อง	3.76	0.77	มาก
7. เป็นบุคคลมีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ	3.80	0.79	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
8. หน้าที่การงานมีสถานภาพในการพัฒนาทางด้าน สังคมของนักเรียน	3.80	0.82	มาก
9. ครอบครัวที่อบอุ่นเป็นบุคคลที่มีความมั่งคั่งทั้งกาย วาจา และจิตใจ	3.91	0.74	มาก
10. ผู้บำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว โดยเฉพาะไม่ก่อปัญหาต่างๆ ให้แก่สังคมและ ผู้ปกครอง	3.86	0.75	มาก
รวม	3.82	0.40	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครอบครัวที่อบอุ่นเป็นบุคคลที่มีความมั่งคั่งทั้งกาย วาจา และจิตใจ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.74) ผู้บำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวโดยเฉพาะไม่ก่อปัญหาต่างๆ ให้แก่ สังคมและผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.75) และพระพุทธศาสนามุ่งเน้นการพัฒนาที่จิตใจ ของมนุษย์เป็นหลักภายในออกไปสู่ภายนอก และพระสงฆ์ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนและ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจตนเองมากขึ้น ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.80)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการเป็นแบบอย่าง

ด้านการเป็นแบบอย่าง	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. พระจัดวางรูปแบบอย่างเหมาะสมมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจอย่างแท้จริง	3.86	0.71	มาก
2. การประพฤติปฏิบัติของครูเป็นแบบอย่างอบรมนักเรียนไปอย่างไรต้องประพฤติปฏิบัติอย่างนั้น	3.85	0.77	มาก
3. การอบรมเพื่อให้นักเรียนเกิดความศรัทธาที่จะปฏิบัติตาม	3.82	0.79	มาก
4. ครูเพิ่มความมั่นใจของนักเรียนให้เห็นคุณค่าของความดีงาม	3.86	0.74	มาก
5. ครูเป็นที่ตั้งแห่งการบำเพ็ญบุญ ทาน ศีล ภาวนา	4.09	0.82	มาก
6. ครูสร้างทักษะชีวิตให้แก่นักเรียนได้ปลอดภัยสิ่งเสพติด	3.88	0.73	มาก
7. ครูสร้างให้เห็นคุณและโทษต่างๆ ในปัจจุบันซึ่งนับวันแต่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นในสังคม	3.90	0.76	มาก
8. ครูทำตัวไม่ประมาทในกาย วาจา และจิตใจ	3.84	0.76	มาก
9. ครูมีความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา	3.96	0.77	มาก
10. ครูไม่ประพฤติตัวในการสอนเป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อมศรัทธาของนักเรียน	3.92	0.72	มาก
รวม	3.90	0.42	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการเป็นแบบอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ . ครูเป็นที่ตั้งแห่งการบำเพ็ญบุญ ทาน ศีล ภาวนา ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.82) ครูมีความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.77) และครูไม่ประพฤติตัวในการสอน

เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อมศรัทธาของนักเรียน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การอบรมเพื่อให้นักเรียนเกิดความศรัทธาที่จะปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.79)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาพรวม

ภาพรวม	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.90	0.42	มาก
ด้านการจัดสื่อการสอน	3.81	0.43	มาก
ด้านการอบรมสั่งสอน	3.85	0.45	มาก
ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.82	0.40	มาก
ด้านการเป็นแบบอย่าง	3.90	0.42	มาก
รวม	3.86	0.35	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการเป็นแบบอย่าง ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.42) ด้านการอบรมสั่งสอน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.45) และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.45) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.43)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง และรายได้ต่อเดือน แสดงในตาราง 9-15

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง	เพศชาย (n=160)		เพศหญิง (n=170)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.94	0.41	3.85	0.42	1.897	.059
2. ด้านการจัดสื่อการสอน	3.86	0.44	3.76	0.41	2.112	.035*
3. ด้านการอบรมสั่งสอน	3.90	0.44	3.81	0.46	1.853	.065
4. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.86	0.39	3.79	0.41	1.638	.102
5. ด้านการเป็นแบบอย่าง	3.94	0.40	3.86	0.43	1.806	.072
ภาพรวม	3.90	0.34	3.81	0.35	2.251	.025*

* $p \leq .05$

จากตาราง 9 พบว่า ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านพบว่าด้านการจัดสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.653	4	0.413	2.433	.047*
	ภายในกลุ่ม	55.212	325	0.170		
	รวม	56.865	329			

ตาราง 10 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักเรียน และผู้ปกครอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
2. ด้านการจัดสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.952	4	0.488	2.758	.028*
	ภายในกลุ่ม	57.521	325	0.177		
	รวม	59.474	329			
3. ด้านการอบรมสั่งสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.259	4	0.315	1.558	.185
	ภายในกลุ่ม	65.677	325	0.202		
	รวม	66.937	329			
4. ด้านการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	0.369	4	0.092	0.569	.685
	ภายในกลุ่ม	52.625	325	0.162		
	รวม	52.994	329			
5. ด้านการเป็นแบบอย่าง	ระหว่างกลุ่ม	0.952	4	0.238	1.364	.246
	ภายในกลุ่ม	56.737	325	0.175		
	รวม	57.689	329			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.928	4	0.232	1.909	.109
	ภายในกลุ่ม	39.481	325	0.121		
	รวม	40.409	329			

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 พบว่า ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนา ของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 15 ปี	15 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	มากกว่า 40 ปี
		3.99	3.87	3.84	3.86	3.81
ต่ำกว่า 15 ปี	3.99	-	0.12	0.15	0.13	0.18
15 ปีขึ้นไป	3.87		-	0.03	0.01	0.06
ต่ำกว่า 30 ปี	3.84			-	0.02	0.03
30 – 40ปี	3.86				-	0.05
มากกว่า 40 ปี	3.81					-

$p > .05$

จากตาราง 11 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ในด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดสื่อการสอน จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 15 ปี	15 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	มากกว่า 40 ปี
		3.89	3.88	3.60	3.75	3.79
ต่ำกว่า 15 ปี	3.89	-	0.01	0.29	0.14	0.1
ต่ำกว่า 30 ปี	3.60			-	0.15	0.19
30 – 40ปี	3.75				-	0.04
มากกว่า 40 ปี	3.79					-

$p > .05$

จากตาราง 12 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ในด้านการจัดสื่อการสอน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง

ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.163	5	0.233	1.353	.242
	ภายในกลุ่ม	55.702	324	0.172		
	รวม	56.865	329			
2. ด้านการจัดสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.541	5	0.308	1.724	.129
	ภายในกลุ่ม	57.932	324	0.179		
	รวม	59.474	329			
3. ด้านการอบรมสั่งสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.058	5	0.612	3.102	.009**
	ภายในกลุ่ม	63.879	324	0.197		
	รวม	66.937	329			
4. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	0.411	5	0.082	0.507	.771
	ภายในกลุ่ม	52.583	324	0.162		
	รวม	52.994	329			
5. ด้านการเป็นแบบอย่าง	ระหว่างกลุ่ม	1.209	5	0.242	1.388	.228
	ภายในกลุ่ม	56.480	324	0.174		
	รวม	57.689	329			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.982	5	0.196	1.614	.156
	ภายในกลุ่ม	39.427	324	0.122		
	รวม	40.409	329			

** $p \leq .01$

จากตาราง 13 พบว่า ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนา ของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการอบรมสั่งสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการอบรมสั่งสอน จำแนกตามระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของ นักเรียนและผู้ปกครอง		มัธยมศึกษาปีที่ 1	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มัธยมศึกษาปีที่ 3	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี/ เทียบเท่า	สูงกว่าปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.95	3.96	3.84	3.77	3.89	3.24
มัธยมศึกษาปีที่ 1	3.95	-	0.01	0.11	0.18	0.06	0.71
มัธยมศึกษาปีที่ 2	3.96		-	0.12	0.19	0.07	0.72
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3.84			-	0.07	0.05	0.60
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.77				-	0.12	0.53
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	3.89					-	0.65
สูงกว่าปริญญาตรี	3.24						-

$p > .05$

จากตาราง 14 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ในด้านการอบรมสั่งสอน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่าง

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.104	3	0.368	2.152	.094
	ภายในกลุ่ม	55.760	326	0.171		
	รวม	56.865	329			
2. ด้านการจัดสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.130	3	0.377	2.104	.100
	ภายในกลุ่ม	58.344	326	0.179		
	รวม	59.474	329			
3. ด้านการอบรมสั่งสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.679	3	0.226	1.114	.343
	ภายในกลุ่ม	66.257	326	0.203		
	รวม	66.937	329			
4. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	0.101	3	0.033	0.208	.890
	ภายในกลุ่ม	52.892	326	0.162		
	รวม	52.994	329			
5. ด้านการเป็นแบบอย่าง	ระหว่างกลุ่ม	1.152	3	0.384	2.215	.086
	ภายในกลุ่ม	56.537	326	0.173		
	รวม	57.689	329			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.616	3	0.205	1.682	.171
	ภายในกลุ่ม	39.793	326	0.122		
	รวม	40.409	329			

$p > .05$

จากตาราง 15 พบว่า ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา อำเภอหนองแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน